

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), FEBRUARY 1, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 24

PRED STALINGRADOM JE BIL ZAJETIH 16 NEMŠKIH GENERALOV

Med zajetimi je tudi nemški feldmaršal Paulus. — Pred Stalingradom ni bilo 220,000, temveč 300,000 mož.

ENAKA USODA SE OBETA NEMCEM PRI VORONJEŽU, KJER RUSI UNIČUJEJO ZADNJE OStanKE DEVETIH NEMŠKIH DIVIZIJ

MOSKVA, nedelja, 31. januarja. — Sovjeti naznanjajo danes s specialnim komunikacijem, da so zopet zavzeli Majkop, center edinih vrelcev Hitlerju tako dragocenega olja, ki so jih zavojevali nemške armade na Kavkazu.

Poleg tega, da so vzeli Nemcem njihovo edino pridovitev olja, so Rusi zavzeli tudi vitalno važno železniško spojišče Tihoreck, ki leži 95 milj južno od Rostova.

Prodiranje proti Krasnodaru. Dalje Rusi ugodno napredujejo v svojem prodiranju proti Krasnodaru, važnemu železniškemu centru ob progi, ki vodi do Kerčskih očin, kjer je za Nemce edini možen izhod s celotnega Kavkaza, ako jim zapro Rusi vrata v Rostovu.

Tukaj se zapira nadaljna past okoli Nemcev, ki štejejo 300,000 mož, katere potiskajo sedaj Rusi v severozapadni kot Kavkaza pod Rostovom.

Uničenje devetih nemških divizij

Ruski komunikacije naznanjajo, da nadaljujejo Rusi z uničenjem ostankov devetih nemških divizij, ki so jih zaprli v past med Voronježem in Kastornojem, na 40 milj dolgi fronti nad in pod železniško progo, ki vodi v Kurek.

Uničenje 330,000 Nemcev pri Stalingradu

Snočni specialen sovjetski komunikacije naznanjajo, da je zmagala pri Stalingradu popolna. Tam je bilo uničenih ali zajetih 220,000 Nemcev, kakor je bilo doslej domnevano, da se jih je tam nahajalo, temveč 330,000. Tozadevno izjavo so podali ujeti nemški generali, med katerimi je tudi feldmaršal Friedrich Paulus.

16 generalov ujetih

Vseh skupaj je bilo zajetih 16 generalov, dva pa rumunska. Zdal je ostala pri Stalingradu samo še peščica par stotin Nemcev, ki ne prihajajo več v poštev.

"Po izjavi zajetih nemških generalov je bilo dne 23. novembra 1942, ko so pričeli Rusi obkroževati Nemce, pri Stalingradu 330,000, in ne 220,000 mož. Samo tekom zadnjih štirih dni so zajeli Rusi 18,000 nadaljnjih nemških ujetnikov.

Prodiranje na severnem Kavkazu

Rusi prodirajo tudi na severnem Kavkazu, kjer so pričeli po zavzetju Majkopa in Tihorecka zapadno od Voronježa uničevati ostanke devetih nemških divizij, ki tiče tam v pasti. Ta bitka uničevanja nemškega vojaštva sliči uničevanju Nemcev pred Stalingradom.

Zavzete dvajsetih krajev

V voronježkem okraju, kjer so ruske armade prodrle 60 milj do Kurska, 55 milj do Belgoroda in 75 milj do Harkova, so Rusi tekom noči zavzeli dvajset krajev.

Na Kavkazu so Rusi prodrli 30 milj do Krasnodara. Bitka okoli Ljeningrada di-

Naše podmornice so pogreznile šest japonskih ladij

Na novi Gvineji so ubili zavezniški 250 Japoncev, med njimi polkovnika, njihovega poveljnika.

WASHINGTON, 30. januarja. — Mornariški department naznanja, da so ameriške podmornice pogreznile nekega japonskega rušilca in pet drugih ladij. Poleg tega so torpedi ameriških podmornic poškodovale neki srednje velik tovorni parnik. Doslej so ameriške podmornice pogreznile 123 japonskih ladij, 22 nadaljnjih so tudi najbrže pogreznile, 32 pa poškodovale.

Isto poročilo javlja, da so ameriški letalci bombardirali Kahili, japonsko letalsko bazo na južni obali Bougainville otoka na Solomoni.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, nedelja, 31. januarja. — Drugi japonski napad v dveh dneh na zavezniške pozicije v okolici Mubo-Wau-a na Novi Gvineji je bil večer odbit. Japonci so pustili na bojišču 250 mrtvih, med njimi svojega polkovnika in poveljnika polka.

Z ameriško mornarico na južnem Pacifiku, 24. januarja. — (Zakasnelo). Ameriške bojne ladje so pripule v vodovje Kullombangars otoka, ki leži 250 milj severozapadno od Guadalcanala, kjer so sestrelile na veliko japonsko bazo 250,000 funtov izstrelkov, nakar so odplule, pusteč bazo v plamenih.

KAKO ITALIJANI ZDAJ GOVORE

NEW YORK, 28. januarja. (The Christian Science Monitor) — Dne 27. januarja je rimski radio v svoji oddaji v španščini izjavil — "Usoda italijanskega cesarstva se ne bo odločila v Tripolisu ali v Zuarai, temveč na velikih evropskih in azijskih bojiščih ter na sedmerih morjih, kjer preže podmornice na svoj plen."

Vsakokrat, kadar osišče izgubi kakšno postojanko, poskušajo Gayda, Goebbels and Co. v naprej zmanjšati njeno vrednost. Tako pripravljajo svoje slušalce na nove neuspehe.

Nov grob

V soboto popoldne ob 5:20 uri je preminila Frances Suhadolnik, rojena Mikuš, vdova po Johnu Suhadolniku, ki je bil brat bivšega trgovca z obuvami, Franka Suhadolnika. Umrla je v starosti 79 let, potem ko jo je dan preje zadel mrtvoud po eni strani telesa. Pokojnica je bila vdova sedem let ter je stanovala v svojem domu na 1232 E. 74 St., pri družini svoje vnukinje, Mrs. Mary Furman.

Pokojnica zapušta edino hčer Mrs. Skuly, ki je soproga Johna Skulya, trgovca z grocerijo na 3942 St. Clair Ave., vnukinjo Mrs. Mary Furman, ml. in vnukke Johna, Eddija in Josepha Skulya. Bila je članica podružnice št. 25. S. Z. Z. Doma je bila iz Raktine, odkoder je prišla v Ameriko pred 32. leti.

Pogreb oskrbuje hči Truplo poklopo položeno v krsto v Grdinovi kapeli, 1053 E. 62 St., danes popoldne. Pogreb se bo vršil v cerkev sv. Pavla na E. 40 St., v sredo zjutraj ob 9:30 uri ter nato na Calvary pokopališče v družinsko grobnico. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostanim pa naše sožalje!

AMERIKANCI V OFENZIVI

Zavezniški glavni stan v severni Afriki, 1. februarja. Ameriška pehota in tanki so prešli v ofenzivo ter prodirajo od severa in zapada proti Maknassyju.

Druga ameriška četa, sestojeca iz tankov, pehote in artilerije, je pričela izvajati protinapade v centralni Tunisiji, kjer si prizadeva zapoditi Nemce iz njihovih silno utrjenih pozicij.

Slovenski mladenič ubit pri vojaki

Mr. in Mrs. John Jamnik, bivačjoča na 8084 Grixdale Ave., v Detroitu, Mich sta prejela sporočilo iz Washingtona, D. C., da je bil njih starejši sin Alvin ubit v bitki v Novi Gvineji. Pokojni mladenič je bil rojen dne 20. julija, 1917. K vojakom je bil poklican 15. marca, 1941, na oni strani se je pa nahajal od marca, 1942.

Mati ubitega mladeniča, Mrs. Rose Jamnik, je sestra Mrs. Anne Slopko, bivačjoča na Arrowhead Ave., v Clevelandu, O. Naše sožalje!

Presenetljivo pisanje italijanskega tiska

Italijanski tisk izraža upanje, da bo imeo ljudstvo po tej vojni več socialne pravice.

BERN, 25. januarja. — Med Italijani vlada velika zbežnost in nevolja zaradi pomanjkljivega poročevanja o vojaških dogodkih, katerih posledica je bil padec Tripolija. Kakor Nemci, skušajo tudi fašisti podžgati vojno svojega ljudstva z razkritjem obupne resnice.

Milanski Corriere dela Sera je šel v tem pravcu najbrže predalec in trdi, da javnost ne razume:

"Široke mase delavstva ne bodo nikdar popolnoma razumele vzrokov, ki so bili krivi izbruha vojne. Razumeli pa bodo, da nadaljevanje vojne zahteva drastičnih sprememb v gospodarskem oziru.

"Vlade vseh narodov, ki so v vojni, morajo od časa do časa zahtevati večjih žrtv in dajejo narodu v zameno obljube za bodočnost, včasih tako dalekosežne, da jih ni mogoče izvesti.

List nato razpravlja o vplivu takih "operacij notranje strategije" na življenje delavskih slojev in končno prizna, da je korporativni režim v Italiji v odnošajih do delavstva "sem in tja pokazal nekatere nepopolnosti." Članek se zaključuje z besedami:

"Po vseh teh velikih obljubah delavskim slojem — katerih obseg je narekovala situacija — upajmo, da nam bo doba rekonstrukcije po vojni prinesla večjo in višjo socialno pravico."

Seja Prog. Slovenk krožek št. 1

Jutri večer, dne 2. februarja, ob 7:30 uri, se vrši redna mesečna seja krožka št. 1 Progresivnih Slovenk, v spodnji dvorani S. D. D. na Waterloo Rd. Podalo se bo skupne račune od večerje za vojake. Obenem je prošena nadzorni odbor, da pride ob 7. uri, da pregleda in zaključuje račune.

Sanatorij zgorel; v plamenih je zgorelo 28 oseb

Dve nadaljni osebi sta dobili tako nevarne opekline, da jim bosta najbrže podlegli.

SEATTLE, 31. januarja. — V nekem tukajšnjem sanatoriju za invalide je nastal požar, v katerem je zgorelo najmanj 28 oseb.

Pet ur potem, ko je bil sanatorij, ki je bil lesena zgradba, uničen po plamenih, je šerif izjavil, da je bilo 18 pacientov izmed 49 rešenih in prinešenih na varno. Poleg tega je bilo spravljenih s pogorišča 28 trupel sežganih ljudi; nekateri med njimi so bili tako sežgani, da se ni moglo ugotoviti njihove identitete.

Sanatorij se je nahajal osem milj severno od mesta Seattle. Mnogi pacienti so bili stari v pokojci. Večina njih je bila bolna in v posteljah.

Dve izmed rešenih oseb sta bili tako nevarno opečeni, da najbrže ne bosta ostali pri življenju. Poslopje je imelo samo troje vrat, skozi katera je bil veg mogoč.

DOBER TEK!

WASHINGTON, 31. januarja. — Kongresnik Domengeaux, demokrat iz Louisiana, je povabil na kosilo podpredsednika Wallace-a ter nekaj drugih visokih vladnih uradnikov, katerim je serviral kot glavno jed tako zvane "muskrats" glodalci, ki žive ob vodi in katerih na tisoče ujamejo v močvirjih v Louisiana. Te živali, ki slove zaradi svojih kožuškov, imajo baje "izborni in okusno, piščancem slično meso." Živali so za pogled silno odurne. Kongresnik upa, da bo s tem kosilom obodril zauživanje mesa teh živali, kar bi bilo priporočljivo ob sedanjem pomanjkanju mesa.

Odobravanje Mrs. Rooseveltove

Mrs. Frances Erzen, urednica angleške strani Nove Dobe, je v soboto prejela pismo od Malvine C. Thompson, osebne tajnice Mrs. Rooseveltove, v katerem ji sporoča, da je Mrs. Rooseveltova z zanimanjem čitala pismo glede velike priredbe clevelandskih Slovencev, v prid sklada za pobiranje otroške paralize.

Pismo na ženo predsednika Roosevelta je pisala Mrs. Erzen in s tem je dobila hvalevredno priznanje naših Slovencev v Beli hiši.

Smrtna kosa

V Garrettsville, Ohio je preminila Frances Okorn, rojena Gorshe, stara 70 let. Pokojnica zapušta soproga Jacoba, hčer Frances, omoženo Čoš, osem vnukov in vnukinj ter nečaka znanega Erazma Gorsheja v Clevelandu, O. Pokojnica je bila članica društva št. 510 S. N. P. J. v Newton Falls, O., kjer je družina preje več let živela. Čas pogreba še ni določen. Bodi ji lahka ameriška grožda, preostali družini naše sožalje!

Zadružni dar JPO

Včeraj se je vršila letna seja delničarjev Slovenske zadružne zveze, na kateri je bilo sklenjeno, da se daruje \$100 v sklad za Jug. pomožno akcijo, JPO, SS. Velikodušen dar bo gotovo hvaležno sprejet in vreden je posnemanja!

PREDSEDNIK ROOSEVELT SE JE VRNIL V WASHINGTON

Na potovanju je bil 23 dni ter je v tem času prepotoval 13,823 milj.

ZDAJ BO UDEJSTVIL OFENZIVNE NAČRTE, KI JIH JE ZASNOVAL S CHURCHILLOM V CASABLANCI

WASHINGTON, 30. junija.

Iz Bele hiše je bilo nocoj naznanjeno, da se je predsednik Roosevelt na svojem povratnem letu iz Casablane v Ameriko ustavil v Trinidadu, v Angleški Zapadni Indiji, kjer je obrambna postojanka Panamskega prekopa. Ljudstvo je predsednika entuziastično pozdravilo. Na letališču je sprejel predsednika ameriški admiral William D. Leahy. Admiral Leahy je odpotoval s predsednikom na konferenco v Casablanco, toda radi nenadnega napada influence je moral medpotoma izstopiti, nakar je v Trinidadu počakal predsednikovega povratka.

S pristanjem v Trinidadu se je predsednik Roosevelt že četrtrič ustavil tekom svojega povratnega poleta v Ameriko.

Povratek v Washington

WASHINGTON, 31. junija — Predsednik Roosevelt se je nocoj srečno vrnil v Washington in v Belo hišo, kjer bo udeležil zasnovane načrte za ofenzivo v letu 1943, katere sta zasnovala on in angleški premier Churchill v Casablanco, v francoskem Maroku.

Iz Brazilije do Miami, Fla., je prispel predsednik z letalom, iz Miami v Washington pa je potoval s posebnim vlakom. Vsega skupaj je predsednik tekom svojega nevarnega potovanja prepotoval 13,823 milj. Na potovanju je bil 23 dni.

K vojakom

V sredo bo odšel k vojakom Anthony Gole sin Mr. in Mrs. Anton Gole, 911 E. 232 St. Zelimu mu srečen povratek!

Seja Gospodinskega odseka SDD

Nocoj ob 7:30 uri se vrši seja Gospodinskega odseka Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Članice so vabljele, da se je gotovo udeležijo.

Vojaška junta v Nemčiji utegne strmoglaviti sedanjo nacijsko vlado

Iz Stockholma javljajo, da imajo nemški visoki častniki načrte, da se polaste kontrole nad deželo, ko bo ljudstvo izprevidelo, da je poraz neizogiben.

STOCKHOLM, 31. januarja.

Vojaška junta v Nemčiji je sedaj prepričana, da bi bila v slučaju nadaljnjega ogroževanja Nemčije od strani zaveznikov edina rešitev, če se nemški častniki polaste kontrole nad Nemčijo.

Tozadevna poteza bi bila tudi del nemške "mirovne ofenzive." Nemški častniki bi v tem slučaju zasnovali bazo pogajanj, na katerih podlagi upajo doseči sporazum z zavezniki.

Junta je prepričana o uspehu

Informirani krogi poročajo, da je junta visokih nemških častnikov prepričana, da se bo pričelo ljudstvo ozirati nanje, čim bo izprevidelo, da je vojaški poraz neizogiben.

Osnova pogojev

Ta junta je pripravila za ta slučaj program, ki obstoja iz devetih točk:

MOŽ IN ŽENSKA 51 DNI NA MORJU

MIAMI, Fla., 30. januarja. — Neki 26 let star angleški mornar je povedal, da sta bila on in neka mlada ženska edina med sedemnajstimi osebami, ki sta ostala živa po 51 dneh vožnje v rešilnem čolnu.

Pomorsčak se piše James A. Whyte ter je doma iz Anglije. Njegova tovarišica v rešilnem čolnu pa je bila 35 let stara Mrs. Margaret Gordon iz Avstralije. Ta dva sta edina vzdržala trpljenje, muke in pomanjkanje v rešilnem čolnu, katere mu so vsi ostali podlegli.

Italijanska ofenziva proti neoboroženim kmetom

(Poročilo z dne 10 avg. 1942)

Zadnji dnevi v Beli Krajini so bili hudi. V Metliki in Črnomlju so Italijani izropali in nato porušili hiše vsem tistim, ki imajo kakega svojca v hribih.

Drugod po vaseh, pa hiše takih rodbin zažgejo, vse ljudi pa odpeljejo v konfinacijo. Iz vlake je videti vse polno pogorišč — gozdovi ob progi so posekani, celo vinska trta je izruvana v razdalji 500 m od proge. Kljub temu pa so bili zadnji teden trije napadi na vlak. Napadi so uspeli, posledice pa so grozovite.

Dne 3. avgusta so odpeljali iz Bele Krajine 300 mož v internacijo. Dne 4. avgusta so selili ljudi iz Semiča. Od Semiča do Črnomlja so požgali vse zidance, da ne bi nudile zavetja partizanom. Dne 2. avgusta so partizani aretirali suhorskega župnika Raztresena in ga ubili. (Zakaj so ga ubili, poročilo Jug. informacijskega centra ne

ODSTRANITEV nacijskega režima.

POVRATEK k starim mejam, ki bodo temeljile na defenzivnih črtah.

USTANOVITEV civilne administracije v zasedenih deželah, katero administracijo naj bi tvorili pripadniki omenjenih dežel.

PREKLIC vseh odredb in postav proti židom.

Nič več zahtev po "lebensraumu"

PROKLAMACIJA, da nima Nemčija izven svojih mej nobenih teritorialnih zahtev.

PLEBISCIT v Avstriji.

IZJAVA, da smatra Nemčija močno Poljsko za potrebno.

PRISTANJE na principe Atlantске poslanice.

PODELITEV dveh afriških kolonij Nemčiji.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po poštu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po poštu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PROSLAVA MED TRESKANJEM BOMB

V soboto je bila deseta obletnica vstopa Hitlerja in njegove nacistične stranke v nemško vlado, toda ta obletnica je bila tako klavrna in turbna, kakršne ni pred leti prav gotovo nihče v Nemčiji pričakoval. Hitler, ki bi bil v drugačnih razmerah v soboto rjovel, da bi bil prepil grmečega Boga o svojih zmagah in o zavojevanju sveta, se ob tej priliki sploh ni prikazal, ker je bil "pri svojem vojaštvu na fronti." Mesto njega sta govorila maršal Goering, poveljnik nemške zračne sile, in propagandni minister Goebbels. Goering, ki je svoječasno zagotovil nemškemu ljudstvu, da ne bo na nemško ozemlje nikoli padla ena sama bomba sovražnih letalcev, je imel nastopiti s svojim govorom ob enajstih dopoldne, toda baš ob tej uri so prigmeli nad Berlin angleški bombniki, ki so pričeli obmetavati mesto z bombami, pred katerimi so se Goering in ostali veljaki naglo zatekli v pripravljene podzemne luknje. Okoliščine proslave niso bile torej nič kaj dostojanstvene.

Ugotovitve maršala Goeringa, ki je moral svoj govor zaradi angleških bomb odložiti za eno uro, so silno zanimive.

Rusko-finsko vojno je označil za "največjo kamouflažo v zgodovini," ker Rusi tedaj niso pokazali, česa so zmožni.

"Boj z Rusijo ni lahak," je rekel tolsti maršal. "Naš sovražnik (Rusija) je nevaren, njegovo poveljstvo je barbarsko, in upiranje temu vodstvu pomeni smrt. Vsak Nemeč bo vedel, da je pri Stalingradu Nemčija udarila zadnji pečat končne zmage. Na dan, ko bomo končno veljavno strli boljševiški odpor, se bom spominjal, kaj je angleška zračna sila povzročila Nemčiji."

Hitler je v svoji proklamaciji, ki jo je bral Goebbels, izjavil:

"Mi se moramo trdovratno boriti, dokler ne rešimo celega kontinenta. Udarci, ki jih dobivamo, niso nič v primeri s tem, kar bi nastalo, če bi barbarizem poplavlil Evropo."

Goering pa je v svojem govoru dejal, da je mir z Rusijo brez nemške zmage nemogoč, kajti Nemčija je more pogajati in sporazumeti samo "z gentlemeni, ne pa z boljševiki." Goering pa ni ničesar dejal o tem, da bi se Nemčija ne mogla pogajati z drugimi svojimi sovražniki — z Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami.

Goering je pozval vse Nemce, moške in ženske, ne glede na starost, naj gledajo na Adolfa Hitlerja kot na "od Goga poslanega moža" ter naj izpolnjujejo do zadnjega njegove ukaze. Hitler je edini zmožen, organizirati boj; Hitler je edini zmožen, delati važne odloke.

Ogromne ruske zmage je pojasnjeval s tem, da je naslikal Rusijo kot državo, ki je prisilila svoje ljudstvo, da je slednje dalo in žrtvovalo vse, dočim je v Nemčiji dano vse to prostovoljno.

Nemčija je sama in edina, ki hoče rešiti svet pred boljševizmom. Zatem je svaril Švico, Švedsko ter ostale nevtralne države, zlasti pa zaveznike pred svetovno boljševiško nevarnostjo.

O namenoma žrtvovanih 330.000 mož nemške šeste armade pri Stalingradu je rekel, da so morali biti žrtvovani, da je mogla Nemčija "reorganizirati" svoje linije ter da so slednji umrli tako za Nemčijo kakor za ostali svet — in da morajo ostali Nemci slediti njihovem zgledu...

Hitler se je na vso moč trudil, da bi izoliral Rusijo z ozirom na zunanji svet, to je svet, ki si ga Nemčija sedaj v svoji širokogrudnosti prizadeva rešiti.

"Evropski narodi se morajo zavedati, da ako se Nemčija zruši, Rusija ne bo priznala suverenosti Švedske kako tudi ne nobene druge države, temveč se bo popolnoma polastila Evrope. — Tovariši, samo pomislite, v kakšni situaciji je bil naš firar, ko je s svojo genialnostjo spoznal nevarnost, ki je pretila Nemčiji od Rusije! Nekateri slabiči so rekli, da bi bila vojna z Rusijo prenevarna. Mnogo prominentnih Nemcev je bilo pripravljeno, vtakniti glavo v pesek, da ne bi videli resničnega

položaja stvari. V Rusiji smo šli od zmage do zmage, dokler ni nastopila usoda, ki nam ni hotela dovoliti lahke končne odločitve. In prvokrat je usoda zaklicala "stoj!" zmagovitim nemškim armadam, ki jih je ustavila mrzla ruska zima.

"Nekateri poveljniki so bili slabiči, toda zopet je bil ffrar tisti, ki je kljub tem slabičem vzdržal rusko fronto."

O Goeringovem ugotavljanju glede Stalingrada in moči ruskih armad bomo pa razpravljali jutri.

Položaj v Sloveniji in Dalmaciji

Po najnovejših vesteh iz zanesljivih virov

BERN, v novembru 1942 (J-IC) — Zadnje dni smo dobili naslednje verodostojne podatke o današnjem položaju v zasedeni Sloveniji in Dalmaciji:

Italijani sicer radi trde, da se njihovi upravniki in načelniki jugoslovanskih oblasti — v Sloveniji, Dalmaciji in Črni gori — v svojem postopanju s prebivalstvom strogo drže humanitarne načel, toda v resnici se poslužujejo v svoji administraciji ravno tako krutih sredstev kakor nemške in madžarske okupacijske oblasti.

V Sloveniji, katero so takoj prvi dan okupacije pretvorili v avtonomno upravno oblast, je miroljubno prebivalstvo vsak dan žrtve novih krutosti in drakoniknih ukrepov. Kakor v Dalmaciji in Črni gori so Italijani poverili upravo nesposobnemu uradništvu, pokvarjenim ljudem brez izobrazbe ter fašistični milici, ki se najbolj surovo obnaša. Vsak dan streljajo nove žrtve, odvajajo nove množice v internacijo, požigajo in rušijo nove domove.

Na jugoslovanskem otoku Rabu je eno izmed koncentracijskih taborišč za Slovence. Italijani so tam z bodečo žico ogradili prostor, postavili par siromošnih barak in natrpali vanje več od deset tisoč Slovencev, povečini starcev, žen in otrok.

Več sličnih koncentracijskih taborišč so Italijani zgradili in napolnili v severo-zapadnem delu svoje kraljevine, dočim dodatni tisoči sestradanih in pretepanih slovenskih domoljubov ginejo v zaporu brez higijenskih naprav in tako prenapolnjenih, da se niti pošteno stegniti ne morejo, niti ležati; tam morajo čakati na odločitev italijanske "rimske pravice".

Popotnika, ki potuje iz Ljubljane, Gorice ali Reke v Trst je groza, ko gleda iz vagona na neštevilna pogorišča slovenskih vasi, vasi in naselij — delo italijanskih nasilničev.

Položaj v Dalmaciji ni mnogo boljši, akoravno jo Italijani zdaj radi imenujejo "osvojenjeno Dalmacijo", v kateri pa kljub temu že leto in pol vlada teror, katerega strahoto si je težko predočiti. Tudi dalmatinske domorabljajo Italijani najsurovejše metode mučenja in trpinčenja, da bi tako od obožencev izsilili zaželjeno priznanje. Z neštetimi tisoči so ravnali na ta način. Uspehov ja s tem ravnanjem niso imeli mnogo, ker redko kdo prizna tudi najmanjšo stvar. V okolici policijskega zapora v Splitu je čuti vsako noč kričanje mučenikov — ljudje se sele iz takih stanovanj, da tega ne bi več slišali.

Najbolj znan je slučaj profesorja Gamulina, ki je umrl od posledic trpinčenja v policijskem zaporu v Splitu; znano je, da v vsem mestu italijanska policija ni mogla najti nobenega zdravnika, niti ne med italijanskimi vojaškimi zdravniki, ki bi bil hotel zadovoljiti njeno željo, da s svojim podpisom ugotovi in potrudi, da je Gamulin umrl naravne smrti. Ta dalmatinski patriot je poginil pod udarci italijanske policije edino le zato, ker je svojim učencem de-

jal, naj z resnostjo proslave obletnico jugoslovanske nacionalne tragedije.

Na stotine drugih sličnih slučajev se je dogodilo v Dalmaciji. Toda dočim Gamulinovega slučaja ni bilo mogoče prikriti, ker je bil preveč popularen in je njegova rodbina uživala prevelik ugled povsod po Dalmaciji, se je italijanom posrečilo druge take slučaje skriti in zamolčati.

Strahen je tudi položaj jugoslovanskih internancev v Italiji, natrpanih v nešteti zaporih in koncentracijskih taborih v alpskih deželah in v Siciliji. Pred kratkim je bila v Rimu sojena skupina Dalmatincev, interniranih v velikih vojašnicah na liparskih otokih. Obtoženi so bili, da so člani tajnih komunističnih organizacij, akoravno so bili člani uglednih spliških rodbin in znani le po njihovem demokracičnem prepričanju. Sodili so jih, ker so se bili pritožili pri upravniku zapora radi tatiškega postopanja čuvarjev, ki so sleparili pri nakupu hrane. Najbrže je bil tudi upravnik sam član "korporacije", ki je internancem izkoriščevala. Predal je slučaj oblasti, ki je internancem najbolj sovražna.

Zanimivo je, da so v ravno tistih vojašnicah Italijani vezbali Paveličeve ustaše za strahovite pokolje srbskega prebivalstva na Hrvaškem — zidovi v teh zgradbah so polni napisov, ki to dokazujejo. Šolska poslopja za "vzgojo" terorističnih usta-

šev so postala eden izmed najstrašnejših zaporov jugoslovanskih internancev.

To divjaško postopanje povzročalo seveda s strani dalmatinskih patriotov strahovito protiakcijo. Železniški progi Zagreb-Sušak in Zagreb-Sarajevo-Metković - Dubrovnik sta neprestano prekinjeni in eksplozije tako pogoste, da večinoma sploh ne obratujejo; v zadnjem času napadajo uporniki s posebnim uspehom italijanski avtobusni promet vzdolž jugoslovanske obale, kar je dalo povod za prepoved, da se italijanski častniki in vojaki poslužujejo tega prometnega sredstva izven meja večjih dalmatinskih mest. Zdaj potujejo le še po morju.

Napadi na potniški avtobus Zadar - Split so prenehali šele takrat, ko so ga oblasti rezervirale izključno civilnemu prebivalstvu. Nato pa so prej skoro vsakodnevni napadi popolnoma prenehali. Kljub temu pa so Italijani uvedli oboženo spremstvo oklopnih avtomobilov za avtobuse, ki so še v prometu.

V mesecu septembru so uporniki izruvali na dolžini 30 kilometrov vse telegrafске in telefonske droge na proti Zadar-Split. Velika hidroelektrična centrala Gubavica pri Splitu je bila konec septembra dinamitirana in tako poškodovana, da je ves tamošnji industrijski okraj in tudi mesto Split ostalo dalje časa brez električnega toka.

Šev so postala eden izmed najstrašnejših zaporov jugoslovanskih internancev.

To divjaško postopanje povzročalo seveda s strani dalmatinskih patriotov strahovito protiakcijo. Železniški progi Zagreb-Sušak in Zagreb-Sarajevo-Metković - Dubrovnik sta neprestano prekinjeni in eksplozije tako pogoste, da večinoma sploh ne obratujejo; v zadnjem času napadajo uporniki s posebnim uspehom italijanski avtobusni promet vzdolž jugoslovanske obale, kar je dalo povod za prepoved, da se italijanski častniki in vojaki poslužujejo tega prometnega sredstva izven meja večjih dalmatinskih mest. Zdaj potujejo le še po morju.

Napadi na potniški avtobus Zadar - Split so prenehali šele takrat, ko so ga oblasti rezervirale izključno civilnemu prebivalstvu. Nato pa so prej skoro vsakodnevni napadi popolnoma prenehali. Kljub temu pa so Italijani uvedli oboženo spremstvo oklopnih avtomobilov za avtobuse, ki so še v prometu.

V mesecu septembru so uporniki izruvali na dolžini 30 kilometrov vse telegrafске in telefonske droge na proti Zadar-Split. Velika hidroelektrična centrala Gubavica pri Splitu je bila konec septembra dinamitirana in tako poškodovana, da je ves tamošnji industrijski okraj in tudi mesto Split ostalo dalje časa brez električnega toka.

(Nadaljevanje na 3. strani)

šev so postala eden izmed najstrašnejših zaporov jugoslovanskih internancev.

To divjaško postopanje povzročalo seveda s strani dalmatinskih patriotov strahovito protiakcijo. Železniški progi Zagreb-Sušak in Zagreb-Sarajevo-Metković - Dubrovnik sta neprestano prekinjeni in eksplozije tako pogoste, da večinoma sploh ne obratujejo; v zadnjem času napadajo uporniki s posebnim uspehom italijanski avtobusni promet vzdolž jugoslovanske obale, kar je dalo povod za prepoved, da se italijanski častniki in vojaki poslužujejo tega prometnega sredstva izven meja večjih dalmatinskih mest. Zdaj potujejo le še po morju.

Napadi na potniški avtobus Zadar - Split so prenehali šele takrat, ko so ga oblasti rezervirale izključno civilnemu prebivalstvu. Nato pa so prej skoro vsakodnevni napadi popolnoma prenehali. Kljub temu pa so Italijani uvedli oboženo spremstvo oklopnih avtomobilov za avtobuse, ki so še v prometu.

V mesecu septembru so uporniki izruvali na dolžini 30 kilometrov vse telegrafске in telefonske droge na proti Zadar-Split. Velika hidroelektrična centrala Gubavica pri Splitu je bila konec septembra dinamitirana in tako poškodovana, da je ves tamošnji industrijski okraj in tudi mesto Split ostalo dalje časa brez električnega toka.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Plen

Nekega hladnega jutra je napadel. Znova se je ravnal dakraj poti blizu majhne kočice ležal star osel. Bil je sive kože, ki mu je z nje dlaka na mnogih mestih izpadla in zapustila rjavne lise, udelane do bleška in obrunkaste od udarcev. Ondod po nogah, kjer so se mu v letih hlapčevanja zajedale v meso vprežne vrvi, je imel globoke obročaste vdrtine. Veliki uhliji so se mu pobežali. Ležal je na strani in nategoval uhle. Dihal je počasi. Kadarkoli je zahripal, se mu je trebuh silovito nabuhnil. Glavo je držal pokonci, vendar so se nozdrvi malone dotikale tal. Vhoča sapa mu je buhtela in v tla in se spreminjala v dim.

Po poti je ležal raztajan sneg in tu pa tam je brstela skorcijca razsajala po pomočnih trogirskih ulicah, vdrala v hiše in strahovala prebivalstvo — čisto je tudi izganjala ljudi na ulico, kjer so drugi dan marsikaterga našli ubitega.

Takrat so tudi upeli več krajev v okolici Makarske in v bližini velike električne centrale Cotina pri Trogirju, a mnogo osemljenih hiš je bilo porušeni daleč naokoli, celo na Visu.

V proceduri izpraševanja uporablja Italijani najsurovejše metode mučenja in trpinčenja, da bi tako od obožencev izsilili zaželjeno priznanje. Z neštetimi tisoči so ravnali na ta način. Uspehov ja s tem ravnanjem niso imeli mnogo, ker redko kdo prizna tudi najmanjšo stvar. V okolici policijskega zapora v Splitu je čuti vsako noč kričanje mučenikov — ljudje se sele iz takih stanovanj, da tega ne bi več slišali.

Najbolj znan je slučaj profesorja Gamulina, ki je umrl od posledic trpinčenja v policijskem zaporu v Splitu; znano je, da v vsem mestu italijanska policija ni mogla najti nobenega zdravnika, niti ne med italijanskimi vojaškimi zdravniki, ki bi bil hotel zadovoljiti njeno željo, da s svojim podpisom ugotovi in potrudi, da je Gamulin umrl naravne smrti. Ta dalmatinski patriot je poginil pod udarci italijanske policije edino le zato, ker je svojim učencem de-

Vrani sta se spustili na grm stregli na osla.

Kmalu skoraj ni bilo sive postave, ki se je počasi mikala med barjanskimi grmi. Osel se je često ustavljal in ziral. Na razdaljo ga je sledil dar so ga izgubile izpred oči spet potihnilo, ko so ga sledile.

Tedaj so se pobešenih nad pobešenih peruti počasi spustile in sedale po vzboklinah daleč od njega. Osel je skomolil in vrane so šle za njim. Greoč se je nameril na jansko jezero sredi nizkih čev. Tam je v ločju stal žer. Ne da bi bil zavreštal, se je nivo dvignil, in zlagoma proti oslu. Ko je mineval, enj, je pazljivo gledal naravo. Na neki razdalji je ohnil nad njim nazaj in ostro zoval. Obletel je jezero in spustil na svoje mesto v jez. Za osla se ni menil več in začel gledati v vodo. Osel je šel in za njim so šle vrane še nekaj drugih čudnih ptic, ki so pluli visoko gori na vrani. Vran je bilo že veliko nekaj jih je šlo za njim, pred njim, druge pa so frfokrajema. Črne krokarice obkolile.

Nič ni zadelo, kakor tvinikal med nizkimi grmi zaklanjal za grme. Vedno va so ga našle. Zvečerilo se.

Osel je prišel v majhno bel, ki je bila na gosto zalz grmovjem, s šipkovjem bodičevjem. Bila je v prijetekraju, zaklonjena in nedonna. V tej tihni dragi je bila tema. Osel se je vlegel v globeli in obstal pod grm. Tu je bilo v resnici mirno, razdalji, nad glavo in na ineh, pa so na glas krakali, ki so šli za oslom. Vse krogo so besno frfotali in krli. Osel se je ulegel v globeli proti grmu in položil glavovesino. Obležal je na Spreletaval ga je drget, rahel, kasneje močan. Zadržropeti. Hropenje je presihrešcanje. Pod gosto rastoglobeli je bilo vse mrtvo in temno. Bilo je v kraju popogamir in na prijetnem za spanje. Oslu za začela ta na lahko udarjati ob ne povrh zemlje.

Velika krokarica se je plala nizko h globeli in ugledala, ki je ležal tam spodaj strani in iztegnjenih nog. ko se je tedaj na obrat vzdigno ko se je med letenjem avroturobno zakrakal. Vsi ptic obnemeli. Vsi so se naokrog stili na tla. Hodili so sem in tja. Ključali so zemljo. Bso so si kljune.

Osel je na glas zavečal in po dolgem iztegnil. Besno brenil z zadnjima nogama pridvignil glavo. Streslo ga od glave do nog. Telo se pomirilo.

Tedaj je zašelestelo in robidovja kraj osla je planil jec in zbežal proč, drugam barje. Več drugih majhnih valsi se je pogrnalo iz globel, se poskrilo po luknjah. Dracen ptič, ki je priletel sem nečim v kljunu, je sedel ju blizu osla. Pokimaval je glavo. K njemu je sedel ptiček, ki je tudi nekaj novokljunu. Oba sta pokimaval glavo. Nato sta zibaje se v dolji zletela stran in se bila.

V zrak se je odgnala vr in večkrat zakolobarila globeljo, vselej niže. Spustila je na grm nad oslom. Obrab je perje. Potlej je pogledala podse. Ne glasu ni dala spustila na oslov hrbet. Vsi so vzleteli in okolobarjali bel. Kasneje so prišli psi in gnali ptiče.

"Krasna si, bistra hči planin..."

Vlak je čakal na kolodvoru "Gorizia", da odbrzi z nami iz Gorice proti Podbrdu, ob reki Soči, v Jugoslavijo — domov.

V posameznih gručah prihajajo izletniki na kolodvor. Ob pasu vise nekaterim ročne bombe z napisom "Chianti".

Zadnji akordi so čudovito, kakor mogočen koral, zveneli skozi okna vagona. Zdajci je iz okna vagona zaplapolala jugoslovanska trobojnica.

Na policah v vagonih je ležala municija. Po 3-4 kg za vsakega. In bilo nas je 350. Torej tisoč pet sto kilogramov municije — breskev. Ob pasovih pa visele ročne granate z napisom "Chianti".

Zdaj je Soča stisnjena v ozki strugi. Zdi se, kakor bi se vozila z vlakom iz Litiže do Zidanega mosta, le da je vse še mogočnejše. Nato postaja prostor širši, slikovitejši. Cerkev s Sveštri, slikovitejši. Banjska planota je razpeta in iz nje se nam režijo kaverne.

Predori se vrste za predori. Ob parobkih gorovja so vasice in med njimi cerkvice. Od Plave do Kanala beže mimo nas breskve, gorice, jablane...

Soča je polna plemenitih potrvi. Pri Sveti Luciji se izliva v njo Bača. Zremo v giobino. Tako nam je, kakor da se peljemo od Otoč proti Radovljici in gledamo Savo. Samo mnogo bolj slikovito in romantično.

Proga se dviga, Kras preneha. Vedno bolj se poraja alpsko vzdušje in priroda. Mogočne so stene ob Soči. Kakor bi hodil po Vintgarju —

zda po iškem, zda po blejskem. Mogočnost se dotika srca, kakor da sem stopil v deželo pravljic divje romantike. Soča je najlepša reka v Evropi. Ni čuda, da jo je goriški slavček tako čudovito opeval.

Vidim velikaško podzemsko električno centralo. Zidajo še. Sočo hočejo zajeziti, speljati jo v drugi tok, da bo tvorila jezero. (Zdaj je to že izvršeno.)

Tam pri Sveti Luciji je v kamnitno gorsko steno vklesano: "Tukaj se je boril 17. kor." Pod ta napis pa so Italijani pristavili: "In potem je prišel naš dan".

Kdo bi opisal občutke, ki se lotevajo potnika, gledajočega krasoto Soče v vseh njenih odtenkih, romantiki, tako skozi okno vlaka? Njeno mogočnost, lepoto, silo, razbrzdanost hudourniško, kdo bi opisal? Da...

Krasna si bistra hči planin!

Kako glasno, ljubo šumljaš, kako čvrsto, krepko skakljaš, ko sred gora še pot imaš.

Tvoj tek je živ in je legak ko hod deklet s planine in jasna si kot gorski zrak in glasna si kot spev krepak planinske je mladine.

A ko prideš na ravnine, zakaj te živa radost mine?

Mar veš, da tečeš tik grobov, grobov slovenskega domovja?

In nehote se vbudi v človeku, da govori in kliče s Simonom Gregorčičem:

"Narasti, vzkipi v tok strašan! Ne stiskaj v meje se bregov! Srdita čez branove stopi!"

V Podbrdu stojimo. Nekako predolgo stojimo. Potniki - izletniki bodo zamudili v Ljubljani zvezo z drugimi vlaki. Vse dosedaj je šlo v redu. Kaj se je zgodilo?

Tako lete vprašanja. Rožman, načelnik izleta, pojasnjuje:

"Tovariš izletnik je zamudil. Malo prehitro je odpeljal vlak, oziroma minuto prepozno je prišel na kolodvor tovariš-zamudnik. Vljudni so gospodje v Gorici. Telefonirali so v Podbrdo: Vlak z Jugoslovani ustavit v Podbrdu. Počakati! Zamudnika pripeljemo z drezino — s posebnim vlakom za njimi."

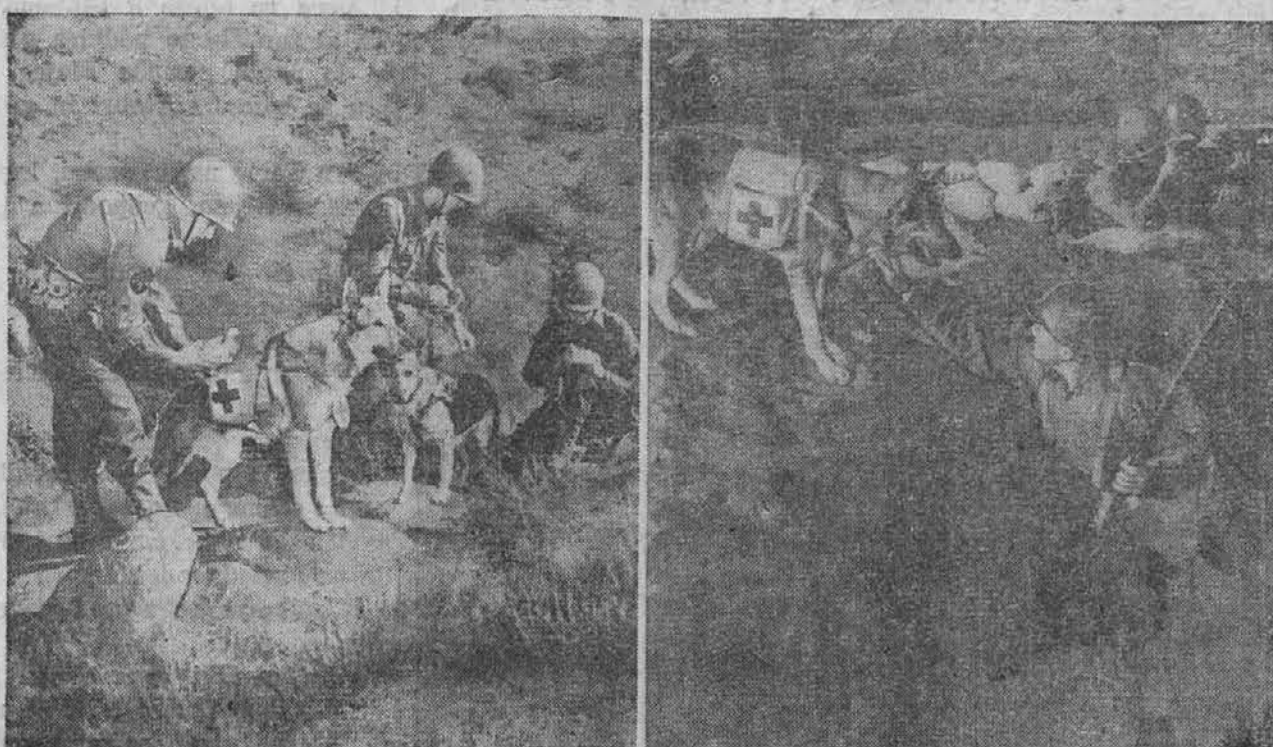
Smeh, nejevolja, zbadljivke. — Ročni bufet se oblega. Ročne granate s šifro "chianti" eksplodirajo. Govori se o stari burki — igri "Zamujeni vlak".

Naposled smo dočakali. Vljudnost italijanska je pripeljala s posebnim vlakom s 24 sedeži, od katerih je bil zaseden samo eden — zamudnika iz Gorice v Podbrdo. Hote ali nehote je nas 249 sopotnikov tako dokumentiralo svojo solidarnost z zamudnikom in žrtvovalo svoje zveze z drugimi vlaki.

Lokomotiva je zapuhtela. — Skozi noč je šlo... In ko se je čez 15 minut zopet zdanilo, smo bili doma, v Jugoslaviji. Crna prst — Ajdovski gradec — Crtomirova lastnina in očka Triglav sta nas gledala.

Vlak je odpeljal proti Ljubljani.

Psi v službi armade

Na gornji sliki vidimo pse, ki prenašajo vojakom skozi sovražni ogenj poročila in razne potrebščine ter medikamente.

Društveni KOLEDAR

FEBRUARY

6. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

6. februarja, sobota. — Utopians S. N. P. J. — ples v S. del. Domu, na Waterloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Verovšek — prireditev v Slovenskem delavskem domu Waterloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Dramsko zbor "Abrašević" — predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

13. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Cleveland" št. 126 S. N. P. J., v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

14. februarja, nedelja. — Društvo "Ribnica" št. 12 S. D. Z. praznuje svojo 30. obletnico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

20. februarja, sobota. — Društvo "Loška dolina" — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

20. februarja, sobota. — Kartna zabava društva "Cvetiči Noble" št. 450 S. N. P. J. v pomoč slovenski pomožni akciji, v Slovenskem društvu.

MARCH

6. marca, sobota. — Blejsko jezero št. 59 S. D. Z. — prireditev v Slovenskem delavskem domu.

6. marca, sobota. — Veselica društva "Soča", št. 26, S. D. Z., se vrši v Domu zapadnik Slovencev, 6818 Denison Ave.

28. marca, nedelja. — Progresivne Slovenke, krožek št. 3 priredi igro "Vrtnitev" v Slovenskem društvu na Recher Ave.

MAY

2. maja, nedelja. — Prireditev Mladinskega pevskega zbora S. D. D. na Waterloo Rd.

YOU WOMEN WHO SUFFER FROM HOT FLASHES

during 38 to 52 Years of Age! If you—like so many women between the ages of 38 and 52—suffer from hot flashes, weak, dizzy, nervous feelings, distress of "irregularities", are blue at times—due to the functional middle age period in a woman's life—start at once try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Pinkham's Compound is famous to relieve such distress. Taken regularly—it helps build up resistance against such symptoms. It also is a fine stomachic tonic!

Thousands upon thousands of women—rich and poor alike—have reported benefits. Also beneficial for younger women to help relieve distress of monthly functional disturbances. Follow label directions. Worth trying!

SQUIRE EDGE GATE—Voice Culture Comes High For The Neighbors

Položaj v Sloveniji in Dalmaciji

(Nadaljevanje z 2. strani)

ka. Na progi Sinj — Split so uporniki pred kratkim iztirili potniški vlak, izgnali potnike ven ter nato vozove in lokomotivo zvalili v prepad.

Glede bojov po dalmatinskih planinah pa je treba ugotoviti, da se izgube, ki jih objavljajo Italijani v svojih mesečnih seznamih, daleko pod številom resničnih izgub na Balkanu. Često se skozi Split vlečejo pogrebni sprevidi Italijanov, padlih v neposredni okolici mesta in že teh število je zelo visoko. V splitskem pristanišču pa je videti večkrat na mesec italijanske saditne ladje, v katere vkrcavajo še večje število ranjencev.

Zatiranja in krutosti Italijanov v Dalmaciji pa še ni konec, kajti videti je, da pripravljajo nova preganjanja. V mesecu oktobru so po vsej Dalmaciji objavili lepake s pozivom italijanskih vojnih oblasti dalma-

tinskim patriotom, v katerih jim obljublajo pomilostitev, ako se do 15. oktobra vrnejo domov. V nasprotnem slučaju bodo rodbine poklicane na odgovor in nosile posledice. Najbrže se zaradi prejšnjih izkušenj ni nikdo odzval temu pozivu. Pričakovati pa je, da se bo preganjanje in zatiranje stradalajočega in siromašnega dalmatinskega prebivalstva, začelo z novo silo.

Vdolž dalmatinske obale so začeli uporniki tudi pomorsko vojno; polaste se manjših ladij, izkrcajo potnike in blago ter jih potope. V bližini Makarske so v mesecu septembru dobili v roke in potopili manjšo ladjo Jadranske plovidbe. Iste meseca so se polastili blizu Vele Luke na Korčuli neke italijanske ladje, polne ugrabljene olja, lastnine otoških kmetov. V Velikem Ižu so izbruhnili krvavi nemiri, ker so Italijani rekvirirali olje. Ko so ukrcavali na ladjo prebivalstvo tega kraja, so se ljudje uprli, pometali v morje vso italijansko posadko in pobegnili. Veliki Iž je do malega požgan, prebivalstvo pa je deportirano.

Italijani so radi teh dogodkov zasegli vse privatne ladje in barke. Tudi ribiški čolni so pod najstrožjim nadzorstvom.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne značke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Amount of Victory Tax Deductible from Weekly Wages of Selected Amounts and Amount of Net Victory Tax After Deduction of Credits

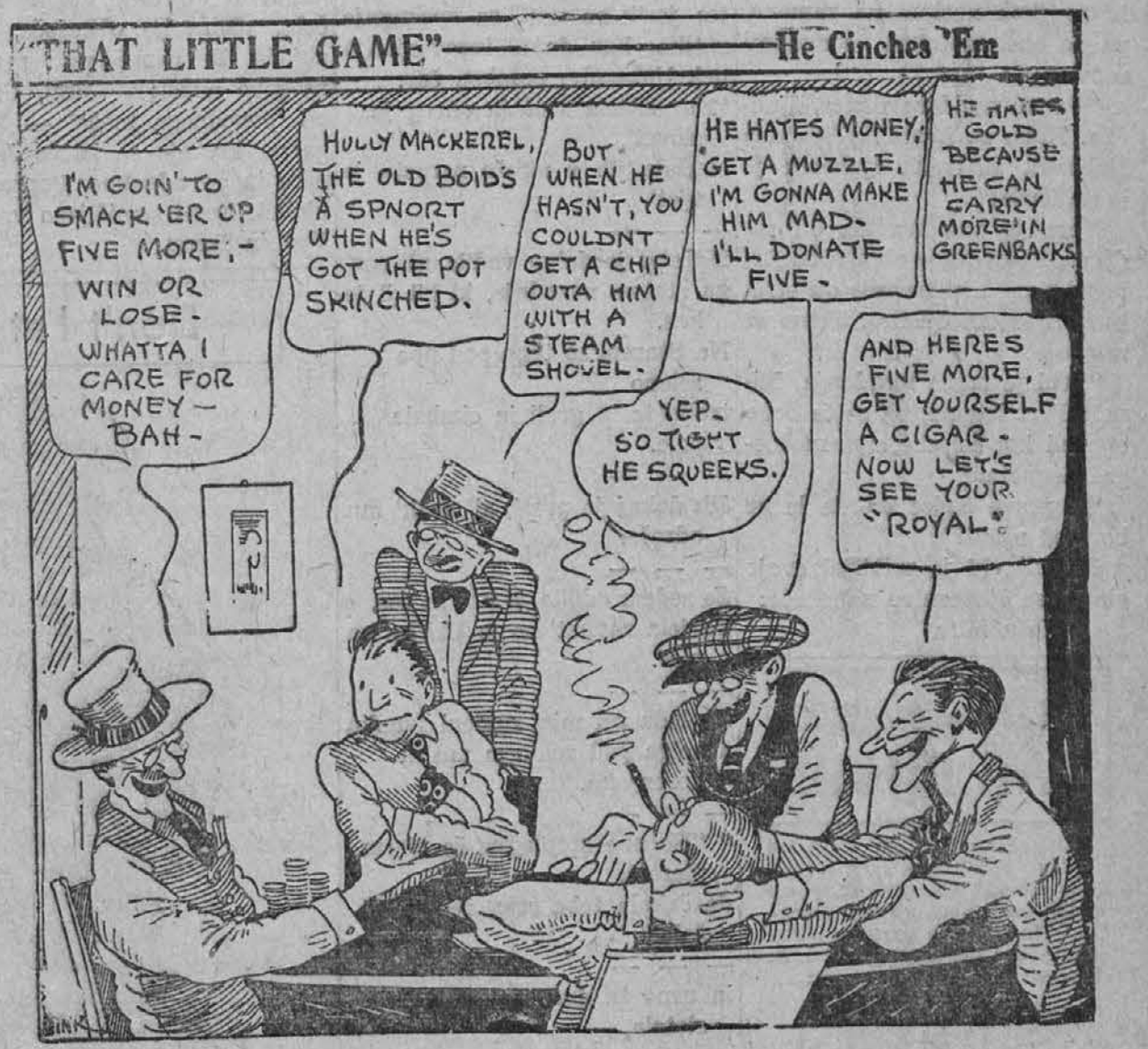
Table with columns for Weekly wage (gross amount), Gross Victory tax, and Net Victory tax after credits for Single person, Married person, and Married person with two dependents.

The credits may be taken currently or after the war. They amount to 40 percent of the tax for married persons, 25 percent for single persons, and 2 percent for each dependent. They may be taken currently and will be based on (a) payments of premiums on life insurance policies in force on September 1, 1942; (b) payments of old debts; (c) net purchase of War Bonds. U. S. Treasury Department

Mali oglasi Naprodaj so nova drva za kurivo. Velika skladišnica za \$4.00 iz tovarne. Pokličite LI. 2067.

Hišni posestniki si lahko prihranijo veliko vsoto pri plačevanju INCOME TAX ako se računi uredijo pravilno po zvezinih zakonih. Obrnite se na odvetnika Wm. J. Kennick 6506 ST. CLAIR AVE.

ACHING-STIFF SORE MUSCLES For PROMPT relief—rub on Musterole! Musterole with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.

What You Buy With WAR BONDS At Midway, in the Coral Sea and from General MacArthur's headquarters in Australia, the Navy patrol bombers are searching out enemy bases, ships and transports and "completing their mission." The Navy Patrol Bomber costs about \$750,000.

COUGHS Due To Colds or Bronchial Irritation Here's good news for the people of the U. S. A. Canada's greatest cough medicine is now being made and sold right here, and if you have any doubt about what to take this winter for the common cough or bronchial irritation get a bottle of Buckley's CANADIAN Mixture. You won't be disappointed—it's different from anything else you ever used—one little sip and you get instant action. Only 45c—all drugists. Satisfaction or money back.

ALOJZ KRAIGHER

MLADA LJUBEZEN

"Strahopetstvo! Hihhi . . . Jaz pa sem si očital strahopetstvo, ker nisem šel v Ameriko, gospod Drnovšek, — ker nisem šel v Ameriko! Hihhi . . . In zdaj crkavam v domovini, z vsemi vred crkavam, gospod Drnovšek! Od samega poštenja vsi crkavam! V Ameriki pa bi si bil že davno prisleparil — pošteno premoženje, hihhi . . . A kadar crknem, gospod Drnovšek, — seveda crknem nobel, v penečem se šampanju! — takrat pa pojdem z vami preko morja, gospod Drnovšek! Strahopetec s strahopetcem, hihhi. . . Doma je človeka sram slepariti, tamkaj naju ne bo ničesar sram. Tamkaj šele razmahneva svoje sile, gospod Drnovšek, hihhi."

Turk ga z začudenjem gleda, zadrega mu zadržuje smeh: — Blejec je vendar zagoneten človek; pameten in duhovit, poln idej; a izvedel menda ni še nikdar svoje misli, ker je prelen in preveč vdan zabavi. Ali je tudi v njem obup? Ali mu res grozi konkurz? . . .

Stanislav še vedno skoraj leži na mizi in bulji v žitnika. Zalost in obup v izrazu sta mu prešla počasi v grozečo in zagrizeno sovražnost. — Tomo je napet od pričakovanja; tako mu je, ko da gleda sikajoči kači v bliskajoče se oči . . . Takrat se ga dotakne pod mizo Verina roka — skrivoma in silno oprežno — in se pritisne k njemu: — Mirno dušo, Tomo! Za božjo voljo, ne prepira! . . .

Zdajci se prismeje k mizi, vesela trojica: Mira s Praznikom in — Štembalom, skrivnim ljubčkom Goričnikove Katre. Mira se skloni med Vero in Toma in se jima nasloni na ramena, pa se obeh dotakne s svojimi senc:

"Vama zavidam danes, ljubčka. Kako se imata? Ukradena ljubezen, skrivana ljubezen je le najlepše!"

Vera je vsa zardela od zadrege, krčevito se obrača od Drnovška proč in trepeče od strahu, ali je slišal Miro. Tomo se zasmehuje:

"Tebi je treba zavidanja, Mira! Prst iztegni, pa se te bodo oprile kot železna sipa močnega magneta."

"A prave sipice morda le ne bo med njimi!"

Praznik, ki je približal svojo glavo, se ljubeznivo zaheheče: "Naša Mira"

samo izbira, z vsemi šmira, koketira . . ."

Janez Štembal se pritakne s pretirano dostojnostjo in smešno resnostjo:

"Fante zbiraš, si prevzetna, se ošpiriš, ker si zala; varuj, varuj, da priletna samka se ne boš jokala!"

V splošnem smehu ga predstavi Dreja vsemu omizju:

"To je naš Štembal, slavni Janez z Bleda, mizarški pomočnik in najjemenitejši recitator vesoljnega našega: Prešerna. Ker je danes Prešernov praznik — in če dovolite, gospoda! — nam takoj zadeklamira, povodnega moža?"

Lokave Janezove oči se ozro v Goričnikovo Katro: — Ali tudi ti dovoliš, ljubica, gospodariča? — A Katra se drži čmerikavo, gleda predse na mizo in grabi z belimi prsti krušne drobtinice na kupček.

Pavel Kresnik se smeje poleg nje, veselo in nedolžno:

"Ali ne vidiš, Katra, našega Janeza? — No, kar nastopi, slavni Janez!"

Štembal se postavi v pozituro in si zavija brčice:

"Povodni mož, France Prešeren."

Zdaj šele dvigne Katra svoj pogled. Janez ji hudomušno pomežikne, ona pa počasi zopet nagne glavo.

"Od nekdanj lepe so Ljubljanske slovele, al' lepše od Urš'ke bilo ni nobene . . ."

Z naivnim patosom deklamira pesem. Kretnje so mu nekoliko oglate a poredne in duhovite; jezik se mu za spoznanje zatika, kar daje izgovarjanju nek ljubezniv, poseben čar.

"Kar slišala moških okrog je slovet', skušala jih v mreže razpete je vjet'."

Možake je dolgo vodila za nos, ga stakne nazadnje, ki bil ji je kos.

Na Starem so trgu pod lipo zeleno trobente in gosli in cimbele pele.

Jih dokaj jo prosi, al' vsak' mu odreče.

Že sedem odbila je ura in čez, ko jela ravnat' se je Urš'ka na ples.

Zagleda pri mizi rumeni junaka enac'ga pod solncem mu ni korenjaka.

"Nobene stopinj'ce še nisem plesala, da čakala tebe sem, res je, ni šala."

in urno ta dva sta po podu zletela,

plesala sta, ko bi ju nosil vihar.

"Ah, majhno postojva, preljudi plesavec, da jaz se oddahnem, da noga počije."

"Valovi šumeči te, Urš'ka, žele, le urno, le urno obrni pete!"

Vrtinec so vid'li čolnarji dereč, al' Urš'ke videl nobeden ni več."

Poslušalce je deklamacija prevzela. Za trenutek je tišina v gneči, ki je bila družbo obkolila, nato navdušen plosk. Pa se oglasi Andrej Praznik:

"Zdaj si pa misli, Janez, da si

Kopalna moda za prihodnjo sezono

Skupina lepih deklet, ki razkazujejo kopalne obleke, kateršne bodo v modi prihodnje leto.

ti 'povodni mož' in zapleši z Urš'ko!"

Z roko pokaže Miro, ki zavrešči in zbeži okoli mize:

"Saj jaz nisem Urš'ka!"

A 'povodni mož' copata za njo in jo preganja, da se vse krohoče od radosti. — Nenadoma stoji pred Miro Milan Javornik in ona se ga oklene in se nasloni nanj. Štembal pozabi nanjo, se obrne h Katri, jo zgrabi krog pasu, jo vzdigne iz zame in odnese v gnečo. Vrišč in halo za njim. Pavel Kresnik se dere v razigranem smehu:

"Primito ga, držite ga, 'povodnega moža'! Nevesto mi je odnesel!"

Javor stoji nepremično in pritiska Miro k sebi, z ustnicami se skoraj dotika njenih las pod nagnjenim klobukom. Razkošje mu navdaja prsi, v žilah mu divja vihar pohlepa . . . Zdajci se Mira zdrzne in se ozre v Andreja Praznika, ki stoji ob strani s prekrižanima rokama in jo resno gleda izpod zujoče. In nenadoma razume njegovo misel: — Beži, Urš'ka, od 'povodnega moža' — Z viharo kretnjo se iztrže Javorniku in ga odpahne. Popravi si klobuk in se zamišljeno vrne k Veri in Tomu.

V tem trenutku prisopihata tudi Katra zopet k mizi. Jezno se drži in mrda svoje mesnate ustnice; z robcem si briše tilnik, kjer je poznati rdečkasto marogo.

Mira jo začudeno pogleda in se zasmehuje in prasne v krčevit krohob, da se ji solze zasvetijo v očeh:

"Povodni mož' jo je ugriznil! 'Povodni mož' jo je ugriznil! 'Povodni mož' je ljudoželec!"

In tudi Pavel Kresnik se zasmehuje; sicer nekoliko v zadregi svetljuje obločnice prostore po drevoredih in pred šotori. Med drevjem gori in se iskri, miglja in blesketa nešteto žarnic. Netroj lampijonov povišuje čar večera v najraznovrstnejših in najpestrejših barvah. Nebo je blede, proti zapadu še nekoliko rumenkasto; le tukaj tamkaj sveti drobna zvezdica, sramežljivo in ponižno, ko da si ne upa tekmovati s sestricami pod seboj . . .

Tomo in dekleta so si utešili glad pri paviljonu za jedila, so se napili piva in pri sosedah vina. Godba jih izvabi v sredo "Zvezde" in do plesišča.

Kupite vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

"Gospodična Vera, pošetajva

se malo mimo paviljonov"

Vera se obrne k Stanislavu. Ta si zamišljeno podpira glavo in le napol poslušlja Blejca, ki mu še zmerom govori in govori.

"In Tomo naju spremi, kaj?"

"Z veseljem, gospodična Urš'ka!"

"No ti — rompompom!"

Vera vpraša Silvo:

"Ali se pridružiš, Silva?"

"Le pojditte, vas že poiščem, če se mi zazdi!"

Tomo se obesi dekletoma za komolce in poškilil k Javorniku, pa se zasmehuje, ko zapazi, kako se Mira z naporom premaguje, da ne pogleda v isti smeri.

"Urš'ka na begu pred 'povodnim možem'!"

Mira ga ušcipne v laket:

"Mir daj, Tomo! . . . če ne, te bomo, bomo, rompompom!"

"Ali sta se sprla? Ali si se že ločila od 'povodnega' . . .?"

"Tiho, Tomo!" — Mira zacetpa z nogama in stisne ustnice: — "Drugače vaju kar pustim!" — Pa se zasmehuje nagajivo in prisrčno: — "Saj to bi menda rad, grdavič. Vidva bi bila rada sama. Ali sem vama kaj napoti, hm? Pa vaju ravno ne pustim!"

"Romppompom!" — zahrka Tomo.

Mira pošegeče Vero po zatilniku in se ji nasmehe:

"Dajva gospodična Vera, zdaj ga prerešetajva! Beriva mu levite, da bo cvilil!"

Dražijo se in šalijo se, dovtipkujejo nad znanici in neznanici, zabavljajo in kritikujejo, pa tudi uživajo in občudujejo. Mrak se je naredil, vse luči že gore. Kot majhna solnca razsvetljuje obločnice prostore po drevoredih in pred šotori. Med drevjem gori in se iskri, miglja in blesketa nešteto žarnic. Netroj lampijonov povišuje čar večera v najraznovrstnejših in najpestrejših barvah. Nebo je blede, proti zapadu še nekoliko rumenkasto; le tukaj tamkaj sveti drobna zvezdica, sramežljivo in ponižno, ko da si ne upa tekmovati s sestricami pod seboj . . .

Tomo in dekleta so si utešili glad pri paviljonu za jedila, so se napili piva in pri sosedah vina. Godba jih izvabi v sredo "Zvezde" in do plesišča.

Kupite vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

"Gospodična Vera, pošetajva

Ne, to ni letalec!

Na sliki je vojaški seržant Baycura, ki je pravkar naredil s svojim motornim kolesom velik skok po zraku. Seržant je učitelj motociklistov v Camp Lee, Va.

"Ali gremo plesat?" — reče Mira.

"V treh?" — se zasmehuje Tomo. "Če plesam s prvo, se mi druga izneveri!"

"Ti pa bi rad obe, falot?"

Mira se nekoliko pretesno oklepa njegove nadlahti, z vsem obrazom se obrača k njemu in sili vanj, ko da si ga hoče osvojiti. Dela se ljubosumno in mu pol resno pol šaljivo očita, da je z Vero ljubeznivejši in prisrčnejši. In vendar je bila ona njegova prva ljubica, njene pravice so starejše! A njeno ponašanje je preživahno in prekrivavo, da bi moglo biti za njim resnično čustvo. Trenotkoma pa se zgodi, da zdajci umolkne in se zagleda kamorkoli in je kakor odsotna in izgubljena; in ko se spet domisli, plane z besedo in z roko, zardela v lica, skrivajoč zadrego v smehu in brbljanju.

Vera je precej pasivna, a se vdaja radostno in neovirano porednim šalam onih dveh. Ljubosumnost Mire je prav nič ne razburja, komaj da ji laska. Čustvo sigurnosti in miru jo prešinja poleg Toma. Njegova roka jo objema tako enakomerno in ljubeče, da ne more niti misliti na nezvestobo. Mira ji

"Niti pokusiti mi nisi dala! Buteljka je bila zamašena; obljubljala je marsikaj; a potrkala mi je samo z zamaškom pod ustnicah — pik, pik, pik — in ostala trdno zamašena, hahaha."

Mira je naenkrat resna, mrmrogo resnejša, nego bi bila pričakovati; z nogo podrsa po pesku in gleda v tla:

(Dalje prihodnje)

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsi bode pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zgledajo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

Don't Let Your Life Insurance Policy Lapse!

U. S. Treasury Department

PHILA. RECORD

What You Buy With WAR BONDS

Although most of our ships are running "dark" these days, searchlights are still essential. They are used in various and multiple capacities. They vary in size from a few candlepower up to powerful lights of many thousand candlepower.

Principal difference is in the lamps used. Small lights use the incandescent lamp while the higher powered use the open carbon arc or some modification of it. Price ranges into the thousands of dollars. Your purchase of War Bonds will help buy these searchlights for equipment of our ships at sea for each ship uses several of them. INVEST AT LEAST TEN PERCENT of your income in War Bonds every payday. Become a member of the patriotic Ten Percent Club.

U. S. Treasury Department